

Finansira
Evropska unija

Regionalni program lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu 2 ReLOaD2

u partnerstvu sa Općinom Centar Sarajevo

Izveštaj o održanom drugom mentorskom sastanku u okviru javnog poziva za predaju projektnih prijedloga u sklopu projekta Regionalni program lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu (ReLOaD2) u općini Centar Sarajevo

U okviru Javnog poziva za organizacije civilnog društva/nevladine organizacije za predaju prijedloga projekata, koji se sprovodi u sklopu projekta „Regionalni program lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu“ (ReLOaD2)¹ u saradnji sa Općinom Centar Sarajevo, u petak, 02. decembra 2022. godine u terminu od 12.00 do 14.05h održan je drugi od tri planirana mentorska sastanka za zainteresovane predstavnike/ce organizacija civilnog društva (OCD). Drugi mentorski sastanak održan je u prostorijama Općine Centar Sarajevo i bio je prilika da predstavnici/ce OCD-a sa mentorom javno prodiskutuju nedoumice i dileme koje imaju u okviru pripreme projektnih prijedloga.

Termin drugog mentorskog sastanka definisan je u samom **Javnom pozivu za predaju projektnih prijedloga u sklopu projekta Regionalni program lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu 2 (ReLOaD2) u općini Centar Sarajevo**, na zvaničnoj internet stranici Općine, te Razvojnog programa Ujedinjenih nacija (www.undp.org). Dodatno je poziv za učešće na drugom mentorskom sastanku upućen organizacijama civilnog društva i nakon održanog drugog dijela obuke u upravljanju projektnim ciklusom (PCM), sa fokusom na logički radni okvir.

Drugom mentorskom sastanku prisustvovalo je ukupno 7 učesnika/ca (predstavnik/ca 7 OCD), od čega 3 žene i 4 muškarca.

I tokom drugog mentorskog sastanka, naglašeno je kako je uloga mentora **da pomogne u otklanjanju dilema i nedoumica koje predstavnici OCD mogu imati tokom pripreme projektnih prijedloga, ali da uloga mentora nije da na bilo koji način učestvuje u izradi samih projektnih prijedloga**. Istaknuto je također da u cilju osiguranja i primjene transparentnog pristupa realizacija mentorstva, konsultacije „jedan na jedan“ sa predstavnicima OCD nisu dozvoljene.

Nakon uvodnog dijela mentorica je pozvala prisutne na sastanku da prije nego predstave nacрте pripremljenih logičkog okvira za razvijene projektne ideje, iznesu dodatne dileme i postavе pitanja vezana za pripremu projektnih prijedloga.

Tokom diskusije razgovarano je o sljedećim temama:

- 1. Pitanja učesnika/ca i odgovori mentorice vezani za pripremu prijedloga projekta**
 - Da li je moguće kao direktne korisnike uključiti predstavnike marginaliziranih grupa i sa područja drugih općina?

Odgovor

Projekti OCD trebaju biti kreirani kao odgovor na specifične potrebe u lokalnoj zajednici shodno prioritetima Javnog poziva i usmjereni na podršku građanima i/ili marginaliziranim grupama sa područja općine Centar Sarajevo.

¹Regionalni program lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu (ReLOaD) finansira Evropska unija (EU), a provodi Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP).

Finansira
Evropska unija

Regionalni program lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu 2 ReLOaD2

- Da li međunarodne organizacije mogu biti saradnici na projektu?

Odgovor

Saradnici na projektu trebaju biti domaće organizacije i institucije.

- U slučaju da organizacije posjeduje raniju saglasnost nadležnih institucija da li iste moraju osigurati i za novi projekat?

Odgovor

Ranije dobivene saglasnosti institucija koji se odnose na druge projekte koje je organizacija realizirala nisu dovoljne, stoga OCD treba osigurati saglasnosti za konkretan projekat koji predlaže u okviru ovog Javnog poziva.

- Ako OCD planira realizaciju projekta u saradnji sa školama, pri čemu su direktni korisnici projekta učenici, na koji način osigurati kontinuitet u realizaciji projekta tokom ljetnjeg raspusta?

Odgovor

U slučaju da su učenici jedini direktni korisnici projekta, OCD treba razviti projektnu metodologiju na način da predvidi aktivnosti koje osiguravaju kontinuitet u provedbi projekta tokom ljetnjeg raspusta, a za koje nije nužno uključivanje direktnih korisnika kao npr: provedba procedure nabavke opreme, pripreme i uređenje terena, pripreme edukativnih priručnika, izrada PR plana za akcije koje slijede i slično.

Na kraju ovog dijela mentorica je ponovo podsjetila učesnike da u setu dokumenata Javnog poziva imaju i dokument sa ***Odgovorima na najčešće postavljena pitanja*** u kome se mogu naći odgovori na dodatne moguće dileme.

2. Diskusija vođena po pitanju nedoumica koje su učesnici imali u procesu pripreme nacrtu logičkih okvira

Većina prisutnih učesnika/ca je shodno dogovoru tokom obuke pripremila nacрте logičkih okvira (LO) za razvijene projekte ideje. Nakon prezentacije LO mentorica je prodiskutovala sadržaje sa OCD i dala povratne informacije vezane za prostor za unapređenje prezentiranih nacrtu.

Također je tokom analize predstavljenih dokumenata, dilema i pitanja koje su učesnici/ce imali, mentorica ukazala na slijedeće:

- Logičke intervencije se mogu čitati "odozgo prema dole" i „odozdo prema gore“. Vrlo je važno da u oba slučaja i aplikanti i evaluaciona komisija budu u mogućnosti uočiti logičku povezanost, dakle vertikalnu i horizontalnu logiku. Učesnicima je sugerisano da u daljem radu na matrici dodatno provjere da li grupe aktivnosti doprinose povezanim rezultatima, da li očekivani rezultati vode ka ostvarenju specifičnog cilja i da li specifični cilj doprinosi ostvarenju sveukupnog cilja, te da shodno primijećenim propustima koriguju logičke intervencije.
- Kod predstavljanja pojedinačnih logičkih okvira od strane učesnika/ca prodiskutovano je da li su formulisani indikatori; Specifični u odnosu na cilj koji je potrebno mjeriti; Mjerljivi (bilo da se radi o kvantitativnom ili kvalitativnom indikatoru); Dostižni uz razumne troškove; Realistični za one koji sprovode projekt; Vremenski određeni, tako da znamo kada možemo očekivati promjenu.
- Primijećeno je da jedan broj organizacija za polazišta navelo statističke izvore, provedena istraživanja od strane relevantnih institucija i organizacija, kao i vlastite ankete kojim je potvrđena potreba za projektom od strane ciljnih grupa. U slučaju gdje nisu utvrđena polazišta, razjašnjene su dileme i ukazano na potrebu da se gdje god je to moguće utvrde polazišta, kako bi se što validnije mogla mjeriti postignuta promjena i koristi za ciljne grupe.
- Pojedine OCD su u kreiranju logičkog okvira davale detaljne opise na nivou izvora verifikacije. Mentorica je skrenula pažnju da se detaljniji opisi predstave u samom prijedlogu projekta dok je na nivou logičkog okvira dovoljno navesti metod verifikacije npr. *Priručnik sa sažetkom trening modula*, dok se više informacije o samom sadržaju modula predstavlja u obrascu prijedloga projekta pod naslovom 8. *Aktivnosti*.
- Prodiskutovani su izvori verifikacije i njihove poveznice sa indikatorima na način da li isti daju odgovarajuću, provjerljivu informaciju o postignutim indikatorima.

Finansira
Evropska unija

Regionalni program lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu 2 ReLOaD2

- Tokom predavljanja projektnih pretpostavki ukazano je na značaj identifikacije istih i njihovu vezu sa ostvarivanjem ciljeva projekta, no isto tako i na vezu sa mogućim rizicima u projektu. Mentorica je pozvala učesnike/ce da u samom prijedlogu projekta pod poglavljem *Pretpostavke i rizici (naslov 9.)*, obrate pažnju na moguće mjere koje bi organizacije mogle poduzeti za ublažavanja potencijalnih rizika i strategije koje bi izabrale za njihovo prevazilaženje.
- Jedan dio nedoumica se odnosio na definisanje specifičnog cilja projekta. S tim u vezi skrenuta je pažnja da specifični cilj treba da bude definisan kao rješenje problema koji je identificiran i koji projekat adresira, na način koji ukazuje na poboljšan položaj i pozitivne promjene na nivou ciljnih grupa.
- Kod analize očekivanih rezultata u nekoliko slučajeva je primjećeno je da isti nisu dovoljno specifični, tako da ih je moguće utvrditi putem objektivno provjerljivih indikatora, da jasno definišu proizvode/usluge koji će biti isporučeni i koristi za ciljne grupe, posebno direktne korisnike. Za nedoumice iskazane na nivou ostvarivosti predviđenih rezultata tokom diskusije ukazano je na potrebu da očekivani rezultati budu realni uzimajući u obzir raspoložive resurse i vrijeme trajanja samog projekta.
- U slučaju dilema na nivou strukture korisnika i vremenskih indikatora, istaknuto je da korisnici trebaju biti dodatno razvrstani po spolu, te da za svaki od očekivanih rezultata treba utvrditi jasne vremenske odrednice.

Na kraju sastanka mentorica se zahvalila prisutnim predstavnicima OCD na učešću te najavila da će u toku decembra biti organizovana još jedna obuka za pisanje projekata i jedan mentorski sastanak, kako bi predstavnicima/cama OCD-a bila pružena podrška prilikom razvoja projektnih ideja, i to:

Treći dio obuke za pisanje projekata (Planiranje aktivnosti i budžeta) u ponedjeljak 5. decembra 2022. godine u 12.00h (Centar za zdravo starenje, ulica Maršala Tita br. 12, Sarajevo).

Treći sastanak sa mentorom u petak, 9. decembra 2022. godine u 12.00h (prostorije Općine Centar Sarajevo, sala 205/II sprat).

Potvrdu o prisustvu na mentorskim sastancima potrebno je poslati na samira.dzihanic@centar.ba

U svrhu transparentnosti, svi zapisnici, uključujući i ovaj, sa održanih sastanaka sa mentorom će biti objavljeni na stranici Općine Centar Sarajevo. Na ovaj način će se omogućiti da informacije budu dostupne za OCD koje nisu bile u mogućnosti da prisustvuju sastancima sa mentorom.